

Enn Jõeste 80

29. juunil tähistas oma 80. sünnipäeva Eesti tuntuim ja hinnatuim patoloog Enn Jõeste. Aastatega omandatud kogemuste tõttu on Enn Jõeste vaieldamatu patoloogiakorüfee, kellelt noored alati head nõu ja õpetust saavad.

Enn Jõeste on sündinud 29. juunil 1940 Tallinnas. Ta lõpetas 1966. aastal Tartu Ülikooli arstiteaduskonna ravieriala. Pärast ülikooli lõpetamist asus Jõeste arst-patoloogina tööle Tallinna Tõnismäe haigla patoloogiaosakonda. 1980. aastast toodi patoloogiaosakond üle Tallinna Mustamäe haiglasse. Patoloogiaosakonda juhatas ta aastatel 1971–2006.

Alates 1993. aastast on ta osalenud Balti-Saksa Arstide Seltsi korraldatud iga-aastastel IAP (*International Academy of Pathology*) sümposionitel Lätis, Leedus ja Eestis ning Soome IAP täienduskoolituspäevadel. Enn Jõeste on esinenud ettekannetega mitmel rahvusvahelistel kongressidel. Ta on korduvalt sooritanud Euroopa patoloogidele määratud pädevusteste ja saanud vastavad sertifikaadid (*European Pathology Competency*). 1991. aastast on ta Euroopa Patoloogide Seltsi liige.

Erialatöös on Enn Jõeste lahangu ja üldpatoloogia kõrval süvendatult tegelema närvikasvajate diagnostika, luu- ja liigesepatoloogia, eesnäärmehaiguste, mao-sooletrakti ja maksa patoloogiaga. Ta on osalenud Eesti müokardiinfarkti registri töös: on analüüsinud äkksurma morfoloogia seoseid südameinfarkti riskiteguritega. Koos ortopeedidega on Jõeste uurinud liigeseproteeside organismipoolsete äratõukereaktsioonide morfoloogiat. Tema eesnäärmevähi jämenõelbiopsiate ja radikaaloperatsioonide standardiseeritud morfoloogiline uurimine oli innovaatiline. Patoloogia eriala ja arstiabi kvaliteeti on aidanud paran-

dada tema elupuhuste tsütoloogiliste ja histoloogiliste preparaatide, jämenõelbiopsiate representatiivsuse uuring. Uurimistööde tulemusi on Enn Jõeste tutvustanud teeside ja artiklitena rahvusvahelistes ajakirjades ja Eesti Arstis. Ta on pidanud ettekandeid konverentsidel, Eesti Patoloogide Seltsis ja erialaseltside ühistel koosolekutel. Enn Jõeste on kaasa aidanud Eesti Vabariigi seadusloomele: tema osalusel sündis 2005. aastal surma põhjuse tuvastamise seadus.

Enn Jõeste elutööks on Põhja-Eesti Regionaalhaigla patoloogiakeskuse rajamine ja arendamine. Tema initsiatiivil võeti 1990. aastatel keskuses diagnooside vormistamisel aluseks standardiseeritud kliinilise terminoloogia nomenklatuur SNOMED-IT.

Enn Jõeste on kauaaegne Sotsiaalministeeriumi patoloogiaõuniku, patoloogia erialakomisjoni liige, tervishoiuteenuse kvaliteedi eksperdikomisjoni liige, patoloogide seltsi esimees, Tartu Ülikooli arstiteaduskonna külalislektor ja patoloogiaresidentuuri eksamikomisjoni

liige, paljude residentide juhendaja, Tallinna meditsiinikooli kauaaegne patoloogiaõppejõud.

Enn Jõeste kuulub Eesti Arstide Liidu tegevuse taastajate hulka. Teda on korduvalt valitud Eesti Arstide Liidu juhatusse.

2005. aastal pälvis Enn Jõeste Põhja-Eesti Regionaalhaigla elutööpreemia, ta valiti regionaalhaigla *Grand Man*'iks. 2008. aastal sai ta Eesti Arstide Liidu aumärgi. 2007. aastal autasustati teda Tartu Ülikooli arstiteaduskonna medaliga, 2017. aastal sai ta presidendilt Eesti Punase Risti teise klassi teenetemärgi.

Enn Jõeste on öelnud, et patoloogi unistus on maksimaalselt palju koguda oma erialases töös praktilisi oskusi ja kogemusi ning see on tal ka õnnestunud. Hea patoloogi suurim väärtus on soov olla maksimaalselt usaldusväärne. Töö patoloogina meeldib Jõestele väga ja see tundub vaatamata paljudele tööaastatele niisama värske ja põnev. Mikroskoopi vaatamine on tema jaoks kunstiliselt meeldiv tegevus, nautimine.

Enn Jõestest on režissöör Helle Karis teinud dokumentaalfilmi „*Contra Mortem: Dr Enn Jõeste*“ (2002). Ta on ka ise filmimees, dokumenteerides puhkuseriise maailma eri paigus, oma kursuse kokkutulekuid, meelde jääb on tema film Mustamäe patoloogiaosakonna tööst. Ta on kirjutanud kõrgkoolidele mõeldud õpiku „*Patoanatomia*“ (2012) mao-seedetraktihaiguste patoloogia peatüki.

Enn Jõeste on abielus, tal on 2 täiskasvanud poega, lapselapsed. Teda võib sageli kohata Lohusalu rannas ujumas.

Õnne, tervist ja edu soovides kolleegide ja Eesti Patoloogide Seltsi volitusel Eero Semjonov